

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 10 ปี พ.ศ. 2569

Outbreak Verification Summary, Week 10, 2026

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawarenessteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 10 ระหว่างวันที่ 2-8 มีนาคม 2569 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน 4 เหตุการณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ในสัปดาห์ที่ 10 กรมควบคุมโรค ได้รับรายงาน เหตุการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และสงสัยโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน 4 เหตุการณ์ จากอำเภอหนองกุงศรี อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอละ 1 เหตุการณ์ และอำเภอยางตลาด 2 เหตุการณ์ วันเริ่มมีอาการของสัตว์อยู่ระหว่างวันที่ 11-25 กุมภาพันธ์ 2569 เป็นสุนัขจร 2 เหตุการณ์ สุนัขเลี้ยง 1 เหตุการณ์ และไม่ระบุประเภทสุนัข 1 เหตุการณ์ ผลตรวจพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าโดยวิธี Fluorescent Antibody Technique (FAT) จำนวน 3 หัว ในอำเภอหนองกุงศรี อำเภอยางตลาด (ตำบลนาดี) และอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ และอยู่ระหว่างประสานส่งตรวจ 1 หัว ที่อำเภอยางตลาด (ตำบลอุ้มเม่า) มีผู้สัมผัสสัตว์ป่วยเหตุการณ์ละ 1-2 ราย โดยทุกรายได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสแล้ว

มาตรการเฝ้าระวังดำเนินการไปแล้ว

1. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอดำเนินการควบคุมโรค สํารวจและให้วัคซีนกับสุนัขตามมาตรการของกรมปศุสัตว์ และมีการประกาศเขตโรคระบาดชั่วคราวที่ บ้านอุ้มเม่า หมู่ 1 ตำบลอุ้มเม่า

2. ทีมสอบสวนโรคดำเนินการค้นหาผู้สัมผัสโรค ติดตามเพื่อให้วัคซีนป้องกันโรคหลังสัมผัส และสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ให้ประชาชนที่ถูกสุนัขกัดหรือข่วนให้รีบพบแพทย์และฉีดวัคซีนโดยเร็วทุกราย

2. การประเมินความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้าในคน ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 2569

จากข้อมูลของกองโรคติดต่อทั่วไป พบว่าในปี พ.ศ. 2569 ประเทศไทย พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้าเสียชีวิต จำนวน 2 ราย ที่จังหวัดระยองในเดือนมกราคม 2569 และนครราชสีมา ในเดือนกุมภาพันธ์ 2569 และในปีนี้มีจำนวนสัตว์ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสก่อโรคพิษสุนัขบ้า 66 ตัว พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจังหวัดที่พบสัตว์ ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ ศรีสะเกษ นครราชสีมา กาฬสินธุ์ ระยอง และสงขลา ซึ่งข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564-2568 พบร้อยละของสัตว์ที่ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าโดยประมาณร้อยละ 3-5 ในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2569 พบร้อยละของสัตว์ที่ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าสูงถึงร้อยละ 8 ซึ่งอาจสะท้อนแนวโน้มของการพบเชื้อมากขึ้นในสัตว์

สำหรับผู้ป่วยทั้งสองรายดังกล่าวมีประวัติว่ารายหนึ่ง สัมผัสกับสุนัขจร และอีกรายหนึ่งเป็นสุนัขเลี้ยง โดยผู้ป่วยทั้งสอง รายหลังถูกสุนัขกัดไม่ได้ไปรับวัคซีน ซึ่งการประเมินการรับรู้ของ ประชาชนในพื้นที่ที่เกิดโรค ยังพบความเข้าใจคลาดเคลื่อนเรื่อง ความจำเป็นในการรับวัคซีนพิษสุนัขบ้าหลังถูกกัด เช่น เข้าใจว่า ถูกสุนัขกัดไม่ต้องไปรับวัคซีน หรือเข้าใจว่าเพียงทำความสะอาดแผลก็เพียงพอ ไม่จำเป็นต้องได้รับวัคซีน เป็นต้น ทั้งจากการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ที่ส่งตรวจที่เพิ่มขึ้น ร่วมกับ ประชาชนในพื้นที่เกิดโรควางยังคงมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ดังกล่าว ทำให้โอกาสของการพบโรคพิษสุนัขบ้าในคนในพื้นที่ที่ พบสัตว์ป่วยในระยะนี้มีแนวโน้มสูงขึ้น และเนื่องจากโรคพิษสุนัข

บ้ำเป็นโรคที่มีอัตราป่วยตายสูง ผู้ป่วยส่วนใหญ่เมื่อมีอาการแล้วจะเสียชีวิตเกือบทุกราย จึงจัดว่าเป็นโรคที่มีความรุนแรงสูงมาก อย่างไรก็ตาม โรคนี้สามารถป้องกันได้โดยการเข้ารับวัคซีนอย่างทันท่วงที เมื่อถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกัดหรือข่วน และสถานพยาบาลในประเทศไทยมีระบบการดูแลรักษาหลังถูกกัดที่เข้าถึงได้ และในขณะนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการป้องกันตัวเองจากโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมาตรการควบคุมโรคในสัตว์ จึงทำให้ผลกระทบอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง

ในระยะนี้หน่วยงานสาธารณสุข จึงควรมีการติดตามข้อมูลการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์ อย่างต่อเนื่อง ในพื้นที่พบสัตว์เกิดโรคควรมีการประเมินความตระหนักรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนเป็นระยะๆ เช่น การสังเกตอาการสัตว์ป่วยของสัตว์เลี้ยง การไปพบแพทย์เพื่อประเมินเมื่อถูกสัตว์กัดหรือข่วนอย่างรวดเร็วไม่ว่าสัตว์ดังกล่าวเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์จร หรือสัตว์อายุเท่าใด การนำสัตว์เลี้ยงไปรับวัคซีนและให้ความร่วมมือกับมาตรการควบคุมการระบาดของในสัตว์ของกรมปศุสัตว์ เป็นต้น ตลอดจนสื่อสารประชาสัมพันธ์ในหลายช่องทางเพื่อสร้างความตระหนักรู้และพฤติกรรมที่ดีต่อการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า จะเป็นการช่วยลดทั้งโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโรคพิษสุนัขบ้าได้

3. โรคสุกใสเป็นกลุ่มก้อน ในสถานศึกษา จังหวัดปทุมธานี

เหตุการณ์เกิดที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบผู้ป่วยโรคสุกใสเป็นกลุ่มก้อน จำนวน 25 ราย จากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายทั้งหมด 126 ราย คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ 19.84 เป็นผู้ป่วยเพศชาย จำนวน 15 ราย เพศหญิง จำนวน 10 ราย ค่ามัธยฐานอายุเท่ากับ 19 ปี อายุสูงสุด 21 ปี ต่ำสุด 16 ปี เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัย จำนวน 15 ราย และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก 9 จังหวัด จำนวน 10 ราย อาการที่พบ ได้แก่ ใช้ตุ่มใสทั่วร่างกาย ผื่นแดง แผลตกสะเก็ด ตุ่มหนอง รักษาเป็นผู้ป่วยนอกจำนวน 24 ราย และผู้ป่วยใน 1 ราย วันที่ 4 มีนาคม 2569 เก็บตัวอย่างจากแผลของผู้ป่วยจำนวน 1 ราย ส่งตรวจที่สถาบันบำราศนราดูร พบเชื้อ Varicella zoster virus ปัจจุบัน

เสียงที่พบ ได้แก่ ระหว่างวันที่ 13-16 กุมภาพันธ์ 2569 มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมค่าย ซึ่งมีผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 29 จังหวัดมาเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้ป่วยรายแรกเป็นนักเรียนที่มีอาการป่วยมาก่อนเข้าค่าย ซึ่งผู้ป่วยรายนี้มีประวัติว่ามีสมาชิกในครอบครัวป่วยเป็นโรคสุกใสมาก่อน

มาตรการได้ดำเนินการไปแล้ว

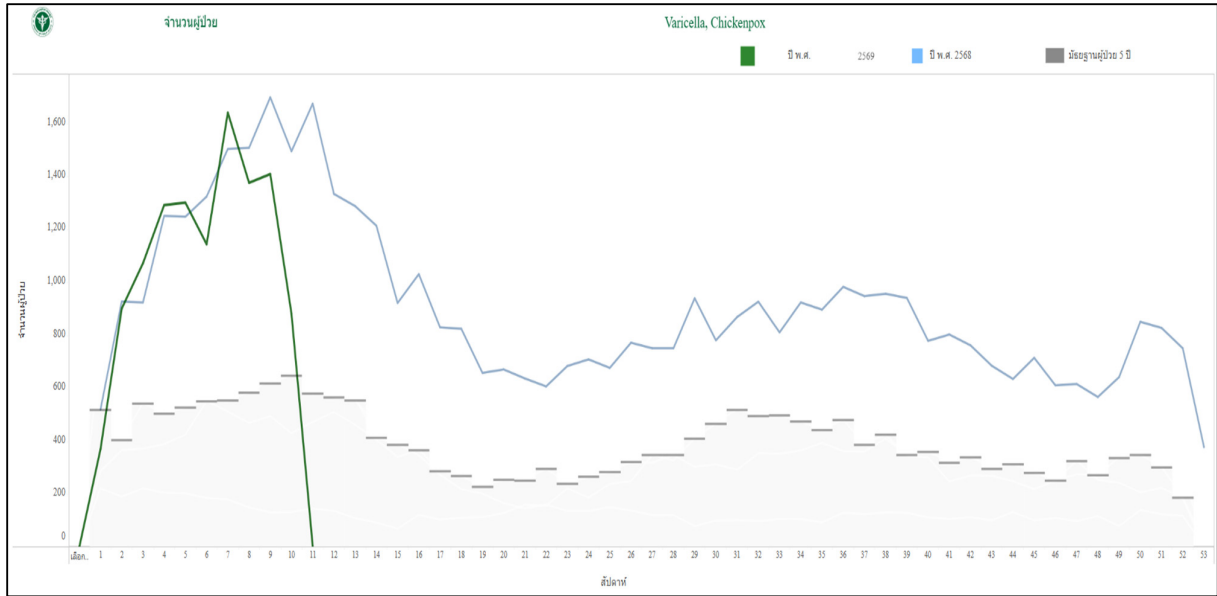
1. ทิมสอบสวนโรคได้ประสานแจ้งทุกสำนักงานป้องกันควบคุมโรค (29 จังหวัด) ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่าย เพื่อเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยรายใหม่ทั้งในกลุ่มนักศึกษาและนักเรียนจนถึงวันที่ 27 มีนาคม 2569 โดยผู้ที่มีอาการป่วยให้หยุดเรียน

2. สถานที่จัดค่ายดำเนินการทำความสะอาดพื้นผิวและจุดสัมผัส

4. สถานการณ์โรคสุกใสในประเทศไทย

จากข้อมูลระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังโรคกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (Digital Disease Surveillance) โรคสุกใส ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-9 มีนาคม 2569 พบผู้ป่วยทั้งหมด จำนวน 11,390 ราย อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน 17.547 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ อายุ 5-9 ปี รองลงมา คือ 15-19 ปี และ 20-29 ปี ตามลำดับ สัปดาห์ที่พบมากที่สุด คือ ไทย และพบผู้ป่วยมากในเขตสุขภาพที่ 1, 6 และ 12 ตามลำดับ พบอัตราป่วยมากที่สุดในจังหวัดพะเยา (51.328 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมาในจังหวัดนราธิวาส (48.556 ต่อประชากรแสนคน) และเชียงราย (47.125 ต่อประชากรแสนคน) ตามลำดับ โดยพบว่ามีแนวโน้มผู้ป่วยสูงขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ 8-10 ซึ่งใกล้เคียงกับจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2568 และยังคงสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ดังรูปที่ 1

จากข้อมูลเฝ้าระวังเหตุการณ์ (โปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด : Modernized Event-Based Surveillance) โรคสุกใส ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-8 มีนาคม 2569 พบเหตุการณ์การระบาดเป็นกลุ่มก้อนจำนวน 5 เหตุการณ์ โดยพบเหตุการณ์การระบาดในสถานศึกษา 4 เหตุการณ์ (ระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษา) และสถานสงเคราะห์ 1 เหตุการณ์

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคสุกใสรายสัปดาห์ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2568, 2569 เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง

สถานการณ์ต่างประเทศ

การระบาดของโรคหัดในสหรัฐอเมริกา

จากรายงานของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐอเมริกา (CDC) พบว่าในปี 2569 สหรัฐอเมริกามีผู้ป่วยโรคหัดสะสม 1,281 ราย เพิ่มขึ้น 145 รายในสัปดาห์ล่าสุด (7 กุมภาพันธ์ 2569) โดยมีการระบาดรวม 12 เหตุการณ์ ใน 30 รัฐ และนครนิวยอร์ก แนวโน้มจำนวนผู้ป่วยมีโอกาสสูงกว่าปี 2568 ซึ่งมีผู้ป่วยทั้งปี 2,258 ราย จากรายงานพบว่าร้อยละ 93 ของผู้ป่วยไม่ได้รับวัคซีนหรือไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 19 ปี (77%) เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็น 23% ของผู้ป่วยทั้งหมด พื้นที่ที่ได้รับ

ผลกระทบสำคัญ ได้แก่ รัฐ South Carolina มีการระบาดขนาดใหญ่ ผู้ป่วยสะสม 991 ราย รัฐ Utah มีผู้ป่วยสะสม 358 ราย และยังพบผู้ป่วยเพิ่มเติมเนื่อง ส่วนรัฐ Texas มีผู้ป่วย 93 ราย และพบการระบาดในศูนย์กักกันผู้อพยพที่เมือง El Paso และในรัฐ Florida มีผู้ป่วยสะสม 124 ราย

องค์การอนามัยโลกภูมิภาคอเมริกา (PAHO) ได้เลื่อนการพิจารณาสถานะการกำจัดโรคหัดของสหรัฐอเมริกา (Measles elimination status) ซึ่งสหรัฐได้รับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ออกไป โดยจะมีการพิจารณาอีกครั้งในเดือนพฤศจิกายน 2569

ที่มา : <https://www.cidrap.umn.edu/measles/us-measles-total-approaches-1300-infections>